

A Fővárosi Ítéltábla a Szikora Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: ...) által képviselt **felperes neve (cím.)** felperesnek, a dr. Bende Gábor (fél címe 1) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2016. október 9. napján kelt, 31.G.40.849/2015/39. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2017. március 01. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes keresetében az alperessel 2009. május 28-án megkötött ... és ... számú lízingszerződések érvénytelenségének megállapítását kérte, illetve ezen szerződések tekintetében eshetőlegesen részleges érvénytelenségi keresetet is előterjesztett. Elsődleges keresete körében a perbeli szerződések jogszabályba ütközés okán fennálló semmisségének megállapítását kérte a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján arra hivatkozással, hogy a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat azok nem tartalmazzák. (Ezzel összefüggésben a Hpt. 210. § (1) bekezdés szerinti kötelező írásbeli alakra, valamint a (2) bekezdésben írtakra hivatkozott.) Állítása szerint a perbeli lízingszerződések nem tartalmazzák a lízingtárgy nettó beszerzési árát, valamint a tőkére számított áfát, a biztosítási díjat és a lízingdíj esedékességét. Mindezekre tekintettel a szerződés alakilag érvénytelen, mert annak lényeges tartalmát a felek nem foglalták írásba. Másodsorban a felperes a szerződés alaki érvénytelenségére a Ptk. 218. § (1) bekezdése, valamint a Hpt. 47. § (1) bekezdését megjelölve hivatkozott. Ezzel összefüggésben a szerződés hitelintézet általi aláírása körében az azt aláíró személyek aláírási jogának igazolását vitatta arra hivatkozással, hogy a szerződést két igazgatósági tagnak kellene aláírni, amely együttes aláírási jogként ruházható csupán át az igazgatóság által jóváhagyott belső szabályzat szerint. A Ptk. 218. § (1) bekezdésével összefüggésben kifejtette, hogy a szerződésben hivatkozott törlesztési táblázat több, mint egy héttel később került a felperes részére

átadásra, ezért az nem képezheti a peres felek által egy héttel korábban megkötött szerződés részét, ebből következően a szerződés lényeges része nem lett írásba foglalva. Sérelmezte azt is, hogy a törlesztési táblázatot aláírók személye nem azonosítható be. Álláspontja szerint a folyósítás napja sem volt meghatározva, ezért a felperesnek nem volt lehetősége a lízingdíj teljes összegét devizában megismerni.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperes költségeiben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a felperes a Hpt. 210. §-ában foglaltak tekintetében téves jogi következtetésre jutott. Az (1) bekezdéssel összefüggésben előadta, hogy a felperes az alperessel pénzügyi lízingszerződést kötött, amely a Hpt. 3. § (1) bekezdés c) pontja szerint pénzügyi szolgáltatásnak minősül, és a Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján csak írásban jöhet létre érvényesen. A szerződések teljes mértékben megfelelnek a Hpt. 210. § (1) bekezdésében foglaltaknak, a jogszabály a formakényszeren túl további megszorító előírást nem tartalmaz. A Hpt. 210. § (2) bekezdésével összefüggésben kifejtette, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint ezen jogszabályhely megsértése nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. A Hpt. 210. § (2) bekezdésében felsoroltak hiánya, ha azok a szerződés lényeges tartalmi elemének minősülnek, a szerződés létre nem jöttét eredményezhetik. Hangsúlyozta, hogy a perbeli jogügylet során nem kölcsönszerződés, hanem pénzügyi lízingszerződés jött létre a felek között, melynek lényeges tartalmi elemei eltérnek a szokásos hitel- és kölcsönszerződések lényeges tartalmi elemeitől. A Hpt. értelmező rendelkezéseinek I.11. pontja rögzíti a pénzügyi lízing fogalmát. Lízingszerződésnél a lízingbeadó nem pénzösszeget ad időleges használatba, hanem a lízingtárgyat, melynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat, lízingdíjat köteles fizetni a lízingbevevő. Polgári jogi értelemben vett kamat tehát nem tartalmi eleme a lízingszerződésnek. A lízingtárgy beszerzési árának bruttó összegben történő meghatározása, valamint az, hogy a szerződés nem tartalmazza a biztosítás díját, nem okozza a szerződés létre nem jöttét vagy semmisségét. A díjfizetés havonta volt esedékes, a felperes pedig a végleges díjfizetési ütemezést a szerződés 10.3. pontja alapján kézhez vette és azt 8 napon belül nem vitatta. Értelmezhetetlennek minősítette a felperes azon hivatkozását, hogy a szerződés a lízingdíj teljes összegét és a lízingdíjakat svájci frankban kifejezve nem tartalmazta, figyelemmel arra, hogy a szerződés devizaneme euró volt.

Előadta, hogy az alperes nem hitelintézet, hanem pénzügyi vállalkozásnak minősül, emiatt a felperes a Hpt. 47. § (1) bekezdésére történő hivatkozása téves, erre alapítottnak a szerződés alakilag nem érvénytelen. Emellett állította, hogy a perbeli lízingszerződéseket az alperes, illetve jogelődje a ... részéről aláíró **RA** és **MZS** együttes cégjegyzési joggal rendelkező személyek voltak, ezért a szerződést jogosultak voltak aláírni, így az érvényesen létrejött.

A felperes tisztességtelenség jogcímen előterjesztett kereseti kérelmeivel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy ezen jogcímen a felperes a szerződést a Ptk. 236. § (1) bekezdése szerinti határidőben támadhatta volna meg, amely határidő eltelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 1.270.000 forint perköltséget, külön felhívásra pedig a Magyar Államnak 1.500.000 forint kereseti illetéket.

Határozata indokolásában az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a peres felek között pénzügyi lízingszerződés jött létre, amely a Ptk. fogalomrendszerében atipikus szerződésnek minősült, a fogalmát azonban a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a

továbbiakban: Hpt.) meghatározta.

Az elsőfokú bíróság idézte a Hpt. 4. §-át, a 3. § (1) bekezdés c) pontját, a Hpt. 2. számú melléklete I.11. pontját, a Hpt. 47. § (1) bekezdését, 210. § (1) és (2) bekezdését, továbbá a régi Ptk. 200. § (2) és 218. § (1) bekezdéseit.

Kifejtette, hogy a Hpt. 210. § (1) bekezdése szerint a perbeli szerződésekre írásbeli alak kötelező, a felek ennek eleget is tettek, a szerződést írásba foglalták.

E körben hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy az a körülmény, ha esetleg az adott szerződés valamely lényeges tartalmi eleme nem került írásba foglalásra, nem a szerződés érvénytelenségét, hanem a szerződés létre nem jöttét eredményezné.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban a peres felek szerződése a lényeges tartalmi elemeket tartalmazta, abban feltüntetésre került a szerződés 2. pontjában a lízingdíjra vonatkozó összes lényeges információ, köztük a lízingtárgy beszerzési ára (bruttó vételára), a fizetendő első és további lízingdíjak, valamint az irányadó kamatláb és annak mértéke is, ezen felül további lényeges elemként maga a lízingtárgy és a szerződés futamideje is. A feltüntetett bruttó beszerzési árból pedig a nettó beszerzési ár egyértelműen kiszámítható.

Megállapítható volt továbbá a ténylegesen az alperes által finanszírozott összeg nagysága is, a bruttó beszerzési ár mellett az első lízingdíjnak nevezett, a felperes által már a szerződéskötéskor az alperes rendelkezésére bocsátott, illetve oda elszámolt összeg is feltüntetésre került és a kettő különbözete adja a ténylegesen az alperes által finanszírozott összeget. Kifejtette az elsőfokú bíróság azt is, hogy lízingszerződés esetén nem kamatfizetési kötelezettsége, hanem lízingdíjfizetési kötelezettsége keletkezik a lízingbevevőnek, melynek elemei összetettek, de a lízingszerződésekben feltüntetésre került a lízingdíj kalkulálásánál figyelembe vett irányadó kamatláb. Utalás történt referenciakamatként a háromhavi EUR LIBOR-ra és annak szerződéskötéskori mértékét is megjelölték 1,4-ben, valamint a „marzs” mértéke is feltüntetésre került. A szerződés rögzítette a bruttó vételár, illetve a beszerzési ár forintról euróra történő átváltásának árfolyamát, az átváltásnál figyelembe veendő árfolyam és az átváltás időpontjának meghatározásával.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint alaptalan azon felperesi hivatkozás, miszerint a végleges fizetési ütemezés és végleges lízingdíj meghatározás nem volt ismert a peres felek között a szerződés megkötésekor és ezért az a szerződésnek nem is képezi részét. A szerződés ugyanis a 2. pontban a további fizetendő lízingdíjak meghatározásánál feltüntetett * jelhez fűzött magyarázatnál meghatározta, hogy a végleges lízingdíjak összegét, tőkekamat bontását a 2. számú melléklet tartalmazza, a szerződés 10.3. pontjában pedig a felek kifejezetten megállapodtak abban, hogy a szerződéskötéskor átadott fizetési ütemezés csak tájékoztató jellegű, a végleges fizetési ütemezés mikor és milyen módon kerül meghatározásra és átadásra, nyilvánvalóan összefüggésben azzal, hogy a szerződés 8.1. pontja szerint a lízingszerződés a lízingtárgy beszerzésére vonatkozó adásvételi szerződés aláírásának napján lép hatályba, ezért ehhez a naphoz képest határozta meg a finanszírozott összeg euróra történő átváltásának időpontját, illetve az átváltás során figyelembe veendő árfolyamot, és ennek alapján rendelte kalkulálni a végleges lízingdíjak nagyságát, továbbá ehhez igazította a végleges fizetési ütemezést is.

A felperes által is aláírt szerződéses rendelkezés értelmében pedig az ezen utóbb kikalkulált összeg megfizetésére vállalt a felperes kötelezettséget.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Hpt. 47. § (1) bekezdése a perbeli esetben nem alkalmazható, mivel az alperes szerződő jogelődje nem minősül hitelintézetnek, hanem a Hpt. 6. §-a

szerinti pénzügyi vállalkozás volt, egyebekben pedig a szerződésben feltüntetett két aláíró személy aláírási jogosultságát megfelelően igazolta az alperes.

A másodlagosan előterjesztett kereseti kérelemmel kapcsolatban az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes nem fogyasztó, a perbeli szerződés nem fogyasztói szerződés, keresetét pedig a Ptk. 236. § (1) bekezdése szerinti megtámadási határidőn túl terjesztette elő, ezért azt érdemben nem kellett vizsgálnia.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, kérve annak megváltoztatásával a felperes keresetének helyt adni, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, a szükséges bizonyítási eljárást teljes körűen nem folytatta le, a rendelkezésre álló bizonyítékokat pedig tévesen értékelte. Hivatkozása szerint a lízingszerződés lényegi eleme a tőke összege, a lízingdíj és az ügyleti kamat meghatározása. Előadta, hogy a perbeli szerződés nem tartalmazza a tőke összegét, a lízingdíjat, és az ügyleti kamat meghatározása sem megfelelő, továbbá az alperes a szerződéskötés során önkényesen megváltoztatta a tőke összegét, ez pedig kihatott a lízingdíjakra is. A teljes tőketartozás a lízingszerződés szerint az apartman esetében 217.235,67 euró, a 2009. június 8-i fizetési ütemezés szerint viszont már 224.505,78 euró, míg a tároló esetében a lízingszerződés szerint 11.433,46 euró, a 2009. június 8-i fizetési ütemezés szerint pedig már 11.816,09 euró volt, így a szerződés és annak utóbb keletkezett 2. számú mellékletében meghatározott tőketartozás között 7.652,74 euró összegű eltérés volt. Ebből következően a felek között a tőke összege tekintetében nem jött létre konszenzus, azt az alperes önkényesen, egyoldalúan változtatta meg. A lízingdíj meghatározását a felek által meghatározott és elfogadott tőke összege adja, további fontos feltétel a folyósítás időpontja és a számított kamat összege is. A lízingszerződés ezeket a lényegi elemeket nem, vagy nem pontosan tartalmazta. A lízingszerződés nem tartalmazta az ügyleti kamatot sem, kizárólag a referencia kamatlábat, így módon a tőke, az ügyleti kamat és a lízingdíj összege a szerződéskötéskor nem volt pontosan meghatározott, illetve az alperes azt a későbbiek során megváltoztatta, ebből kifolyólag a szerződés sértette a Hpt. 210. § (2) bekezdését, tehát érvénytelen.

A felperes álláspontja szerint a szerződés 2. számú melléklete nem része a szerződésnek, az nem a szerződéskötéskor keletkezett, a felek megállapodása arra nem terjedt ki. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra vonatkozóan, hogy az alperes megküldte-e a felperesnek ezt a mellékletet. Hivatkozása szerint azt **TS** keresztül **KL** adta át neki, nem pedig az alperes juttatta el a részére.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy a perbeli szerződés 5. pontja egzakt módon tartalmazza a lízingszerződés elválaszthatatlan részét képező dokumentumokat és ezek között a 2. számú melléklet nem szerepel. A szerződés 10.3. pontja sem a 2. számú mellékletet nevesíti, hanem a végleges fizetési ütemezést. A 2. számú melléklet és a végleges fizetési ütemezés tehát - még ha ugyanaz a dokumentum lenne is a kettő - nem részei a szerződésnek, hiszen azok a szerződéskötéskor még nem léteztek.

Sérelmezte a felperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tért ki arra, hogy sem az előzetes fizetési ütemezést, sem a későbbi fizetési ütemezés elnevezésű iratok nem tartalmazták az alperesi jogelőd részéről eljáró személyek azonosítható aláírását, ennek hiányában az iratok nem minősülnek cégszerűen aláírtak, ami sérti az írásbeliség követelményét egy lényeges szerződési elem tekintetében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú eljárási költségeiben történő marasztalását kérte.

Kifejtette, hogy téves a felperes azon érvelése, hogy a felek között nem volt konszenzus a szerződés tartalmát illetően. Hivatkozott rá, hogy a felek kifejezetten megállapodtak abban, hogy a szerződéskötéskor átadott fizetési ütemezés csak tájékoztató jellegű, a végleges ütemezés a későbbiekben kerül átadásra, a felperes pedig részére a megküldött fizetési ütemezést 8 munkanapon belül írásban vitathatta volna. Mivel erre nem került sor, köztük a konszenzus létrejött. Álláspontja szerint a Hpt. 210. § (2) bekezdésének megsértése egyébként sem az érvénytelenség jogkövetkezményét vonja maga után, az ott felsoroltak hiánya, ha a szerződés lényeges tartalmi elemének minősülnek, a szerződés létre nem jöttét eredményezhetik. Az adott esetben a felek között nem kölcsönszerződés, hanem pénzügyi lízingszerződés jött létre, így a lényeges tartalmi elemek eltérnek a szokásos hitel- és kölcsönszerződések lényeges tartalmi elemeitől, de ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helytállóan megállapította, a szerződés minden lényeges elemet tartalmazott.

A fellebbezés nem alapos.

A felperes fellebbezése nem terjed ki a szerződések részleges érvénytelenségének megállapítása iránt előterjesztett kereseti kérelmére, ezért a másodfokú bíróság ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét a tisztességtelen szerződési feltételekkel kapcsolatos döntés tekintetében nem érintette [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az ügy eldöntéséhez szükséges tényállás megállapítható, így további bizonyítás lefolytatására nem volt szükség.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a lízingszerződések nem, illetve nem pontosan tartalmazták a tőketartozás összegét, a lízingdíjat és a kamatot.

A másodfokú bíróság teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos álláspontjával. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az a körülmény, ha esetleg az adott szerződés valamely lényeges tartalmi eleme nem került írásba foglalásra, nem a szerződés érvénytelenségét, hanem annak létre nem jöttét eredményezi. A Hpt. 210. § (1) bekezdése szerint a perbeli szerződésekre írásbeli alak kötelező, azt a felek írásba is foglalták. Azok tartalmazták a lényeges tartalmi elemeket, feltüntetésre került a 2. pontban a lízingdíjra vonatkozó összes lényeges információ, köztük a lízingtárgy beszerzési értéke, a fizetendő első és további lízingdíjak, valamint az irányadó kamatláb és annak mértéke is, ezenfelül további lényeges elemként maga a lízingtárgy és a szerződés futamideje is. Megállapítható volt továbbá a ténylegesen az alperes által finanszírozott összeg nagysága is, ugyanis a bruttó beszerzési ár mellett az első lízingdíjnak nevezett, a felperes által már a szerződéskötéskor az alperes rendelkezésére bocsátott, illetve oda elszámolt összeg is feltüntetésre került, és a kettő különbözete adja a ténylegesen az alperes által finanszírozott összeget. A lízingszerződés esetén nem kamatfizetési kötelezettsége, hanem lízingdíjfizetési kötelezettsége keletkezik a lízingbe vevőnek, melynek elemei összetettek, de a lízingszerződésekben feltüntetésre került a lízingdíj kalkulálásánál figyelembe vett irányadó kamatláb. Utalás történt referenciakamatként a háromhavi EUR LIBOR-ra és annak szerződéskötéskori mértékét is megjelölték 1,4-ben, valamint a „marzs” értéke is feltüntetésre

került. A szerződések rögzítették a bruttó vételár, illetve a beszerzési ár forintról euróra történő átváltásának árfolyamát, az átváltásnál figyelembe veendő árfolyam és az átváltás időpontjának meghatározásával.

Alaptalanul sérelmezte a felperes azt is, hogy az alperes a 2. számú - álláspontja szerint a szerződés részét nem képező - mellékletben önkényesen, a lízingdíjakra is kihatóan megváltoztatta a tőketartozás összegét. A lízingszerződések 10.3. pontjai szerint a szerződés aláírásakor átadott fizetési ütemezés tájékoztató jellegű, az alperes a végleges ütemezést a vételár megfizetésének napjával állapítja meg az erre a napra jegyzett referencia kamatláb figyelembevételével. A felek kifejezetten megállapodtak abban is, hogy amennyiben a felperes azt a megküldésétől számított 8 munkanapon belül nem vitatja, a módosítást elfogadottnak tekintik. A felek megállapodása alapján tehát a felperesi nyilatkozattétel elmulasztása - figyelemmel az 1959. évi IV. törvény [régi Ptk.] 216. § (2) bekezdésére - elfogadásnak minősül, ezért a felperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy azokat az alperes egyoldalúan módosította, a szerződések konszenzuális módosítása létrejött.

Állította a felperes azt is, hogy részére a 2. sorszámú mellékletet az alperes nem kézbesítette. A periratokból megállapítható volt, hogy azt a felperes bocsátotta a bíróság rendelkezésére, korábban éveken keresztül az abban foglaltak szerint teljesített az alperes részére, továbbá az is, hogy a felperes törvényes képviselője nyilatkozata szerint azt a szerződések aláírását követően egy hét elteltével megkapta (28. sorszámú jegyzőkönyv). Annak pedig nincs ügydöntő jelentősége, hogy konkrétan ki kézbesítette azt a részére, de megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperesi törvényes képviselő saját előadása szerint is, korábban is csak **TS** tárgyalta.

Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a 2. sorszámú mellékletet az alperes részéről úgy írták alá, hogy az aláírók személye nem azonosítható. Téves azonban azon jogi érvelése, hogy ez a szerződések érvénytelenségét vonná maga után. Az adott esetben valóban nem állapítható meg, hogy az aláírók rendelkeztek-e képviseleti jogosultsággal, mivel azonban az alperes az eljárásukat jóváhagyta, jognyilatkozatuk még álképviselet esetén is érvényessé vált (régi Ptk. 221. § (1) bekezdés).

A másodfokú bíróság a fent kifejtett jogi indokok mellett a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú eljárási költségét, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg, azonban azt a 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az ügyben egy tárgyalásra került sor, és az alperes egy előkészítő iratot terjesztett elő.

Az illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. március 1.

. Senyei György s.k.
a tanács elnöke

. Bicskei Ildikó s.k.
előadó bíró

. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: